

Iktatószám: T-01446/05/2021/

Ügyintéző: [REDACTED]

Telefon: [REDACTED]

A Közbiztosítási Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) a közbiztosításokról szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 188. § (4) bekezdése alapján meghozta az alábbi

HATÁROZATOT:

A **TRESZNER Villamosipari, Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság** [7630 Pécs, Álmos utca 3/18., képviseli: [REDACTED], a továbbiakban: Kérelmező] által a Kbt. 64. §-a szerinti öntisztázás érdekében meghozott intézkedések megfelelőek megbízhatóságának igazolására, melyre tekintettel Kérelmező kérelmének a Hatóság helyt ad.

Az ügyben eljárási költség nem merült fel.

INDOKOLÁS

Kérelmező 2021. május 5. napján a Kbt. 188. §-a szerinti megbízhatóság megállapítása iránti kérelmet terjesztett elő.

1. Tényállás a Kérelmező által előadottak és a rendelkezésre álló iratok alapján

A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) 2017. december 7. napján VJ/54/2017. számon versenyfelügyeleti eljárást kezdeményezett a Kérelmező és egyéb eljárás alá vontakkal szemben gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalmának feltételezett megsértése miatt (a továbbiakban: versenyfelügyeleti eljárás). A GVH eljáró versenytanácsa (a továbbiakban: Versenytanács) 2021. március 29. napján meghozott határozatában (a továbbiakban: Határozat) megállapította, hogy a Kérelmező és az egyéb eljárás alá vontak 2015 és 2017 között olyan, a piac felosztására irányuló egyeztetéseket folytattak egymás között, önkormányzatok és vállalkozások által erős- és gyengeáramú rendszerekhez és hálózatokhoz kapcsolódó tervező, kivitelező, karbantartó, üzemeltető és egyéb tevékenységek tárgyában kiírt közbiztosítási, illetve egyéb beszerzésre irányuló eljárások vonatkozásában, amelyek során meghatározták az eljárásokon induló vállalkozások körét, ajánlati árakat, valamint a nyertes vállalkozás kilétét, amely magatartások a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tptv.) 11. § (2) bekezdés a) és d) pontjaiban foglalt tényállások megvalósításával a Tptv. 11. § (1) bekezdésében foglalt tilalomba ütköznek. A Határozat alapján a Kérelmező az alábbi tenderek vonatkozásában követett el jogsértést:

- a SEFAG Erdészeti és Faipari Zártkörűen Működő Részvénytársaság által „Vörösalmai elektromos hálózat korszerűsítése” tárgyban kiírt tender;
- a Kanizsatel Kft. által lefolytatott „Balatonlelle OTP társasházak, KIF hálózat szabványosítása” elnevezésű beszerzési eljárás;
- a „Tervezési szerződés Mohács Város Önkormányzata részére TOP-3.1.1-15-BA1-2016-00002 azonosító számú, „Mohácsi kerékpárút-hálózat bővítése és körforgalom építése” című projekt körforgalom közvilágítás műszaki tervezési dokumentumainak elkészítésére” tárgyban kiírt tender;

- Duna-Dráva Cement Kft. által „Fogyasztásmérő hely kialakítás 3x250A – Mohács” tárgyban lefolytatott beszerzési eljárás; és
- a Kanizsatel Kft. által „Türje, Zalaszentlászló GYR rendszer létesítésével kapcsolatos erősáramú kivitelezési munkák” tárgyában lefolytatott beszerzési eljárás (a továbbiakban együtt: Érintett tenderek).

A Kérelmezővel szemben a Versenytanács 140.000,- Ft összegű bírságot szabott ki, amelyet azonban csak abban az esetben kell megfizetnie, ha nem igazolja a Határozat kézhezvételétől számított 60 napon belül a feltételesként meghatározott, Duna-Dráva Cement Kft. részére fizetendő kártérítés megfizetését. A Versenytanács kötelezte továbbá a Kérelmezőt versenyjogi megfelelési program megvalósítására, valamint a megvalósítás dokumentumokkal alátámasztott igazolására a Határozat kézhezvételétől számított 90 napon belül.

A Kérelmező 2021. április 29-én kártérítést fizetett a Duna-Dráva Cement Kft. részére, mely fizetés megtörténtét 2021. április 30-án igazolta a GVH felé. Erre tekintettel a Kérelmező kérelmében úgy nyilatkozott, nem tartozik fizetési kötelezettséggel a GVH felé.

A Kérelmező nyilatkozata szerint a Határozatot nem támadta meg bíróság előtt, melyre tekintettel – nyilatkozata szerint – esetében az azonnali jogvédelem sem releváns. Erre tekintettel a Határozat véglegessé vált és végrehajtható, így a Kérelmező álláspontja szerint a Határozat meghozatalának hatályával kizáró ok hatálya alatt áll.

Kérelmező a kérelmében nem igazolta megfelelően a Kbt. 188. § (2) bekezdésben foglaltakat, ezért a Hatóság a Kbt. 188. § (4) bekezdése alapján 2021. május 10. napján kelt végzésében (T-01446/02/2021/) hiánypótlásra hívta fel, melyben kérte, tárja fel az „illetékes hatóság” teljes körét, bocsássa rendelkezésre a Határozat személyes adatokat tartalmazó példányát, valamint mutassa be a GVH azon nyilatkozatát, melyben elismerte a Határozatban a bírság elengedésének feltételeként megszabott kártérítés megfizetését, és elengedte a kiszabott bírságot.

Kérelmező a hiánypótlási felhívásnak határidőben, 2021. május 13. napján eleget tett, mely szerint a jogsértéssel összefüggésben nem került sor a GVH eljárásán kívül egyéb eljárás, vizsgálat vagy nyomozás elrendelésére, a Határozat személyes adatokat tartalmazó változatát pedig rendelkezésre bocsátotta. A GVH által kiszabott bírság elengedése körében Kérelmező rámutatott, hogy a Határozat szövegéből nem következik, hogy a rendelkező részben foglaltak – így a függőben lévő kártérítés – teljesítése tekintetében a GVH külön nyilatkozatot állítana ki annak elismeréséről. Álláspontja szerint az általa benyújtott dokumentumok megfelelően alátámasztják, hogy – a kártérítés megfizetésének tényére tekintettel – a bírságot nem kell megfizetnie, ennek ellenére azonban úgy nyilatkozott, nyilatkozattételre kéri fel a GVH-t a kérdés vonatkozásában. E nyilatkozatot Kérelmező 2021. május 18. napján bocsátotta a Hatóság rendelkezésére. A nyilatkozat igazolja, hogy Kérelmező a bírság elengedésének feltételét teljesítette.

2. Ügyfélképesség vizsgálata

A Hatóság először azt vizsgálta, hogy a kérelem az arra jogosulttól származik-e.

A Kbt. 188. § (1) bekezdése a megbízhatóság megállapítása iránti kérelem benyújtását kizárólag a 62. § (1) bekezdés b) és f) pontjában említett kizáró okok esetén zárja ki.

A Kbt. 62. § (1) bekezdés n) pontja értelmében az eljárásban nem lehet ajánlattevő, részvételre jelentkező, alvállalkozó, és nem vehet részt alkalmasság igazolásában olyan gazdasági szereplő, aki a Tptv. 11. §-a, vagy az EUMSZ 101. cikke szerinti – három évnél nem régebben meghozott – véglegessé vált és végrehajtható versenyfelügyeleti határozatban vagy a versenyfelügyeleti határozat megtámadására irányuló közigazgatási per esetén a bíróság véglegessé vált és végrehajtható határozatában megállapított és bírsággal sújtott jogszabálysértést követett el; vagy ha az ajánlattevő ilyen jogszabálysértését más versenyhatóság végleges döntésében vagy bíróság jogerősen – három évnél nem régebben – megállapította és egyúttal bírságot szabott ki.

Kérelmező kérelmében foglaltak és a rendelkezésre álló dokumentumok alapján megállapítható, hogy a Kérelmező a Kbt. 62. § (1) bekezdés n) pont szerinti kizáró ok hatálya alatt áll, így a kérelem a jogosulttól származik.

3. Érdemi vizsgálat

A Hatóság a hiánypótlással kiegészített kérelem alapján érdemben elbírálta, hogy az megfelel-e a Kbt. 188. § (1)-(2) bekezdésében foglaltaknak.

A Kbt. 188. § (1) bekezdése utolsó fordulata alapján a megtett intézkedésekkel kapcsolatos bizonyítékokat a kérelemmel együtt kell benyújtani a Közbeszerzési Hatóság részére.

Kérelmező intézkedéseinek igazolása érdekében a következő dokumentumokat csatolta hiánypótlásaival kiegészített kérelméhez:

- Határozat,
- kártérítési értesítések, az azokra adott károsulti nyilatkozatok, valamint a megfizetésük igazolásai,
- munkáltatói igazolás jogviszony megszüntetéséről,
- GVH felé tett kérelmezői nyilatkozatok,
- megfelelési program, versenyjogi szabályzat, vezetői nyilatkozatok,
- oktatási anyagok és jelenléti ív
- a GVH [REDACTED], 2021. május 17. napján kelt nyilatkozata.

A Kbt. 188. § (2) bekezdése alapján a kizáró ok hatálya alá tartozó gazdasági szereplő a megbízhatóságának bizonyítása érdekében köteles igazolni, hogy

- a) a bűncselekménnyel, kötelességszegéssel vagy egyéb jogsértéssel okozott kárt – a károsult által elfogadott mértékben – megtérítette vagy arra meghatározott határidővel kötelezettséget vállalt;
- b) az illetékes hatóságokkal aktívan együttműködve átfogóan tisztázta az ügy tényállását és körülményeit; és
- c) olyan technikai, szervezeti és személyi intézkedést hozott, amely alkalmas a további bűncselekmény, kötelességszegés, illetve egyéb jogsértés megelőzésére.

3.1. Megállapítások a Kbt. 188. § (3) bekezdése vonatkozásában

A Kbt. 188. § (3) bekezdése szerint a Hatóság a (2) bekezdésben említett intézkedés értékelésekor köteles figyelembe venni a bűncselekmény, kötelességszegés vagy egyéb jogsértés súlyosságát és sajátos körülményeit.

Kérelmező kérte, hogy a Hatóság a jogsértés súlyát csökkentő tényként vegye figyelembe az alábbiakat:

- a Kérelmező által elkövetett jogsértések nem közbeszerzési eljárásban, hanem egyéb beszerzési eljárásban valósultak meg;
- az Érintett tenderek összértéke alacsony volt, összesen 16.551.448.- Ft;
- a Kérelmező vezető tisztségviselői nem vettek részt a jogsértés megvalósításában;
- a Kérelmező nem játszott vezető vagy kezdeményező szerepet a jogsértésben.

A Hatóság a jogsértés súlyossága és sajátos körülményei körében értékelte a Kérelmező által figyelembe venni kért fenti hivatkozásokat, melyekkel kapcsolatban a következő megállapításokat tette.

A Határozat 988. pontja szerint az eljáró versenyhatóság a felróhatóság kiemelt fokaként veszi figyelembe azt, hogy a jogsértés túlnyomórészt önkormányzatok által lefolytatott versenyeztetési eljárásokon, illetve közbeszerzéseken való összejátszás révén valósult meg, mert az a közpénzek racionális felhasználásának veszélyeztetése okán alapvetően ellentétes a társadalmi elvárással, és így több jogszabály által is tiltott és szankcionált, amivel a jogsértésben részes vállalkozásoknak tisztában kellett volna lenniük. Ezzel összefüggésben a Versenytanács rámutatott arra, hogy a joggyakorlat értelmében a Bírságközlemény szerinti fenti, a felróhatóságot megalapozó körülmények nem csak közbeszerzési eljárásra nézve állnak fenn, hanem minden közpénzből (is) finanszírozott szervezet beszerzési pályázata esetében is. Így a Határozat 988.

pontjára tekintettel a Hatóság nem tudta elfogadni a Kérelmező azon érvelését a jogsértés súlyának enyhé megítélésére nézve, mely szerint az általa elkövetett jogsértések nem közbeszerzési eljárásokban valósultak meg, a Hatóság álláspontja szerint ennek ugyanis nincs relevanciája.

A Hatóság álláspontja szerint a jogsértés súlyosságát – többek között – annak mentén kell mérlegelni, hogy a kizárásra okot adó jogsértéssel a kizárt gazdasági szereplő befolyásolta-e, veszélyeztette-e a közpénzek hatékony felhasználását. Ennek megfelelően a Hatóság álláspontja szerint mindig súlyosbító körülményként kell tekinteni a közpénzek felhasználásának sérelmére, míg adott esetben enyhítő körülmény lehet, ha a kizárásra okot adó jogsértés vagy körülmény a közpénzek hatékony felhasználását nem veszélyeztette.

Annak ugyanakkor a Hatóság álláspontja szerint mindenképp jelentősége van, hogy az Érintett tenderek nettó összértéke alacsony volt, hiszen e körülmény a GVH által kiszabott bírság mértékének alapja, ugyanúgy annak is, hogy Kérelmező vezető tisztségviselői nem vettek részt a jogsértés megvalósításában – amit a Versenyhatóság szintén enyhítő körülményként értékelte – így ezen tényeket a Hatóság a jogsértés súlyosságát enyhítő körülményként értékelte.

A Hatóság nem tudta enyhítő körülményként figyelembe venni a Kérelmező azon állítását azonban, mely szerint nem játszott vezető vagy kezdeményező szerepet a jogsértésben, mivel ezt a Határozat 936. pontja egyértelműen cáfolja. Az idézett pont rámutat, hogy a Kérelmező a kartell többi résztvevőjéhez képest valóban enyhébb fokú jogsértést követett el, ám egyrészt ennek a Kérelmező megbízhatósági kérelme tekintetében nincs relevanciája, mivel jogsértésének súlyosságát a megbízhatóság megállapítása körében nem más gazdasági szereplők jogsértésének súlyosságához képest kell megítélni, másrészt pedig a Határozat említett pontja világosan kimondja, hogy a Kérelmezőnek egy jogsértés tekintetében vezető szerepe volt.

3.2. Megállapítások a Kbt. 188. § (2) bekezdés a) pontja vonatkozásában

3.2.1. Kérelmező tényfeltárásának releváns részei

A Kérelmező előadta, nem vitatja annak lehetőségét, hogy jogsértése kárt okozhatott az ajánlatkérőknek, így annak érdekében, hogy az általa esetlegesen okozott károkat a legteljesebb mértékben megtérítse és így a jogsértéssel okozott joghátrányt a károsultaknak megfelelő módon kompenzálja, kártérítést ajánlott fel az érintetteknek.

A Tptv. 88/G. § (6) bekezdése szerint a kartellel okozott versenyjogi jogsértés esetén az ellenkező bizonyításáig vélelmezni kell, hogy a versenyjogi jogsértés a jogsértő vállalkozás által alkalmazott árat tíz százaléknyi mértékben befolyásolta, így a Kérelmező az egyes Érintett tenderek ajánlatkérőinek felajánlott kártérítés összegét a Tptv. 88/G. § (6) bekezdése szerinti tíz százalékos kárártalányban határozta meg az alábbiak szerint:

- a [redacted] által [redacted] tárgyban kiírt tenderben felajánlott kártérítés összege [redacted] Ft;
- a [redacted] által lefolytatott [redacted] lefolytatott beszerzési eljárásokban felajánlott kártérítés összege: [redacted] Ft;
- a [redacted] tárgyban kiírt tenderben felajánlott kártérítés összege: [redacted] Ft;
- [redacted] tárgyban lefolytatott beszerzési eljárásban felajánlott kártérítés összege: [redacted] Ft.

A [redacted] elfogadták a felajánlott összeget, amelyet a Kérelmező megfizetett részükre. [redacted] azt a tájékoztatást adta, hogy nem tart igényt a felajánlott kártérítésre. Az Érintett tenderek

károsultjai a fentiekben meghatározott és megfizetett kártérítésen kívül más kárigényüket nem jelezték a Kérelmező felé.

A fentiekben meghatározottak alapján a Kérelmező teljes körűen megtérítette az Érintett tenderek tekintetében okozott károkat, a károsultak további kártérítésre nem tartanak igényt.

Kérelmező kiemelte, hogy a GVH teljes tevőleges jóvátételként értékelte az ajánlatkérők kártérítését, így a Kérelmezővel szemben kiszabandó bírság összegéből levonta a Kérelmező által kifizetett kártérítés összegét.

3.2.2. A Hatóság döntése és annak indokai

A Hatóság a Kbt. 188. § (2) bekezdés a) pontja körében azt vizsgálta, hogy Kérelmező okozott-e kárt, és ha igen, azt – a károsult által elfogadott mértékben – megtérítette-e vagy arra meghatározott határidővel kötelezettséget vállalt-e.

A Hatóság a kár fogalmát funkcionálisan értelmezi, vagyis a reparáció követelményéből adódóan a jogsértéssel okozott joghátrány kompenzációját vizsgálja. Ez azt is jelenti, hogy a kár bekövetkezésének nem feltétele annak bírósági ítéletben való megállapítása.

Kérelmező a négy károsultnak küldött nyilatkozatait, a károsultak válaszait, valamint az elfogadott kártérítési összegek átutalási bizonylatait bemutatta. A kártérítési felajánlások közül két károsult a Határozat meghozatala előtt elfogadta a felajánlott összeget, míg egy károsult – megdöntve esetében a kárvélelmet – úgy nyilatkozott, hogy nem érte kár az érintett beszerzés kapcsán.

A negyedik károsult nyilatkozatában a Határozatban foglaltak megismeréséhez – azaz a Határozat megszületéséhez – kötötte a felajánlott kártérítés esetleges elfogadását, így a GVH a Határozatban kiszabott – és a már megfizetett kártérítések összegeivel csökkentett – bírság megfizetését arra az esetre írta elő, ha a károsult részére a felajánlott kártérítést nem fizetik meg. Kérelmező bemutatta az érintett károsult – a Határozat megszületését követő – elfogadó nyilatkozatát, valamint igazolta a kártérítés megfizetésének tényét.

A Versenytanács egyik tagjának – Kérelmező által 2021. május 18. napján benyújtott – nyilatkozata értelmében Kérelmező 2021. május 3-án érkezett, VJ/54-581/2017. szám alatti nyilatkozatában (és annak mellékleteivel) igazolta a GVH felé a Határozat meghozatalának időpontjában függőben lévő feltételes kártérítésnek a Duna-Dráva Cement Kft. részére történt megfizetését. Ezzel, mivel az általa feltételesen megjelölt tevőleges jóvátétel keretében kifizetendő kártérítés igazolására sor került, az előadó versenytanács tag szerint a Kérelmezővel szemben jogsértést megállapító és bírságot kiszabó Határozat szerinti fizetési kötelezettségének beállítását megszüntető feltétel megvalósult.

Fentiekre tekintettel a Hatóság megállapította, hogy Kérelmező megfelelően igazolta a Kbt. 188. § (2) bekezdésének a) pontja szerinti feltételek fennállását.

3.3. Megállapítások a Kbt. 188. § (2) bekezdés b) pontja vonatkozásában

3.3.1. Kérelmező tényfeltárásának releváns részei

Az öntisztázási kérelem alátámasztásaként a Kérelmező az alábbiak szerint kívánta igazolni azt, hogy az illetékes hatósággal – azaz a GVH-val – aktívan együttműködve, átfogóan tisztázta az ügy tényállását és körülményeit.

A Kérelmező a Versenytanács előzetes álláspontjának kézhezvételét követően, de még a Határozat meghozatalát megelőzően három nyilatkozatot nyújtott be, melyekben elismerte a terhére megállapított jogsértéseket, valamint lemondott a versenyfelügyeleti eljárás tekintetében fennálló jogorvoslati jogáról és vállalta, hogy nem fog bírósági felülvizsgálatot kezdeményezni a Határozattal szemben. Ennek megfelelően a Kérelmező nem támadta meg bíróság előtt a Határozatot.

A Versenytanács a tények nem vitatását, a Kérelmező együttműködési készségét, valamint az ezen túlmutató jogorvoslatról lemondást öt százalékos lényegesen meghaladó mértékű bírságcsökkentő tényezőként értékelte, és kifejezetten kiemelte, hogy a jogorvoslatról való lemondással a Kérelmező különösen nagymértékű erőforrás megtakarítást tesz lehetővé a GVH részére.

A fentiek mellett a GVH együttműködésként értékelte a Kérelmező által vállalt tevőleges jóvátétel megfizetését, valamint versenyjogi megfelelési program bevezetését a Kérelmező jövőbeli jogkövető magatartásának elősegítése érdekében. Ezen magatartásokat a Versenytanács további 5%-os bírságcsökkentéssel értékelte.

Kérelmező előadta továbbá, hogy a jogsértés beismerését megelőzően is együttműködött a GVH-val, mivel a versenyfelügyeleti eljárás folyamán minden esetben a GVH által meghatározott határidőben és teljes körben teljesítette az adatbekéréseket; a meghallgatásokon rendszeresen részt vett; a GVH munkatársai által lefolytatott helyszíni szemle során munkavállalói teljeskörű együttműködést tanúsítottak; illetve a versenyfelügyeleti eljárás során megfelelő tapasztalattal rendelkező ügyvédi irodát bízott meg annak érdekében, hogy zökkenőmentesen és kellő szakmaisággal összeállított dokumentumokat és anyagokat tudjon a GVH rendelkezésére bocsátani. A versenyfelügyeleti eljárás során tehát a Kérelmező valamennyi cselekménye során figyelembe vette a versenyfelügyeleti eljárás gyors és tisztességes lefolytatására vonatkozó elveket, amelyeket az is alátámaszt, hogy vele szemben nem került sor eljárási bírság kiszabására. A Kérelmező tehát a versenyfelügyeleti eljárásban végig jóhiszemű és együttműködő magatartást tanúsított, az érintett hatóságot semmilyen módon nem tévesztette meg és nem akadályozta az eljárás lefolytatásában.

A Kérelmező előadta, nincs tudomása arról, hogy a kizáró ok alapjául szolgáló jogsértéssel összefüggésben sor került volna a GVH eljárásán kívüli egyéb eljárás, vizsgálat vagy nyomozás megindítására.

3.3.2. A Hatóság döntése és annak indokai

A Hatóság első sorban azt vizsgálta, hogy a GVH eljárása során milyen mértékben volt egyáltalán lehetősége Kérelmezőnek az együttműködésre. Ennek vizsgálata során arra a megállapításra jutott, hogy Kérelmezőnek számos lehetősége volt aktív, a tényállás felderítését segítő magatartás tanúsítására.

A Határozat vonatkozásában megállapítható, hogy az részben a Kérelmező adatszolgáltatásán alapul, azaz a tényállás tekintetében releváns bizonyítékokat bocsátott Kérelmező az eljáró hatóság rendelkezésére.

Kérelmező ügyfélként történő meghallgatásán számos esetben kitérő válaszokat adott a feltett kérdésekre (lásd: a Határozat 664., 712., 737., 755., 784. pontjai), ezzel kapcsolatban a Hatóság azonban megjegyzi, hogy e nyilatkozatokat kivétel nélkül a Kérelmezőnek a jogsértésben – egyedülként – személyesen érintett alkalmazottja tette meg.

A Hatóság a Kérelmező együttműködése tekintetében annak tulajdonított döntő jelentőséget, hogy Kérelmező a jogsértést elismerte, jogorvoslati jogáról lemondott, valamint jelezte kártérítési szándékát, melynek maradéktalanul eleget is tett, és e cselekményeit a GVH bírságcsökkentő tényezőként értékelte. A GVH tevőleges jóvátételként értékelte a Kérelmező által felajánlott és kifizetett kártérítést, melynek tényét a Hatóság szintén figyelembe vette.

Fentiek azt igazolják, hogy Kérelmező – a jogsértés elkövetésében személyesen érintett alkalmazottja cselekményeinek kivételével – mintaszerű, példaértékű együttműködést tanúsított a GVH eljárása során, teljes mértékben felelősséget vállalva az általa okozott sérelmekért és minden, ésszerűen elvárható cselekményt megtett azok káros hatásainak enyhítése érdekében.

Fentiek alapján a Hatóság megállapította, hogy a Kérelmező az eljáró hatósággal aktívan együttműködve átfogóan tisztázta az ügy tényállását és körülményeit, így maradéktalanul megfelel a Kbt. 188. § (2) bekezdés b) pontja szerinti feltételeknek.

3.4. Megállapítások a Kbt. 188. § (2) bekezdés c) pontjában foglaltakkal kapcsolatban.

3.4.1. Kérelmező tényfeltárásának releváns részei

A Kérelmező a versenyfelügyeleti eljárásra tekintettel, azzal összefüggésben elhatározta, hogy olyan intézkedéseket vezet be, amelyek alkalmasak a további jogsértések megelőzésére. Valamennyi, alábbiakban ismertetett intézkedés meghozatalára a feltért jogsértésekkel összefüggésben, a versenyfelügyeleti eljárás megindítását követően került sor, hasonló intézkedéseket a Kérelmező a versenyfelügyeleti eljárás megindítását megelőzően nem alkalmazott.

Személyi intézkedések

A versenyfelügyeleti eljárás a Kérelmező 2015 és 2017 között folytatott tevékenységét vizsgálta az Érintett tenderek tekintetében. A Kérelmező részéről valamennyi Érintett tender vonatkozásában a Kérelmező munkavállalója, [REDACTED] műszaki vezető volt érintett a jogsértésben, ő tárgyalta a többi eljárás alá vont képviselőivel.

[REDACTED] munkaviszonya 2020. július 27. napjával megszűnt; így a jogsértésben résztvevő személy a továbbiakban nem vesz részt a Kérelmező tevékenységében.

[REDACTED] munkakörét jelenleg [REDACTED] villamosipari igazgató tölti be, aki egy multinacionális energetikai vállalattól érkezett a Kérelmezőhöz és 2021. április 15-től áll a Kérelmező alkalmazásában. [REDACTED] részt vett a Kérelmező által tartott 2021. április 16-i versenyjogi képzésen és a nyilatkozatot írt alá a versenyjogi szabályok és a Kérelmező versenyjogi megfelelési programjának betartására.

Kérelmező álláspontja szerint a jogsértésben részt vett munkavállaló munkaviszonyának megszűnése és a munkakörének új – a versenyjogi szabályok betartása mellett elkötelezett – munkavállalóval való betöltése olyan személyi intézkedésnek minősül, amely alkalmas további bűncselekmény, kötelességszegés, illetve egyéb jogsértés megelőzésére.

Szervezeti intézkedések

A Kérelmező vállalta, hogy a Határozatban foglalt jogsértésekre tekintettel, a további jogsértések megelőzése érdekében olyan személyre szabott megfelelési programot vezet be, amely teljes mértékben megfelel a nemzetközileg elfogadott minimum-követelményeknek, sztenderdeknek, így

- a vállalkozás vezető tisztségviselőinek részéről világos, határozott és nyilvános elköteleződést tartalmaz a versenyjogi szabályoknak való megfelelés iránt,
- a vállalta, hogy a megfelelési program hatékony alkalmazásához szükséges személyi és anyagi erőforrásokat rendelkezésre bocsátja,
- a munkavállalók megfelelési programmal kapcsolatos tájékozottságát, képzettségét és tudatosságát versenyjogi oktatás megszervezésével biztosítja;
- olyan belső szabályzatokat készít, amelyek hatékonyan jelzik, ha jogsértés elkövetésének veszélye merül fel, illetve megfelelő ellenőrzési és kontrollmechanizmusokat tartalmaznak a Kérelmező jogszerű működésével és további jogsértés megakadályozásával kapcsolatban, valamint a versenyjogi jogsértések elkövetését megfelelően szankcionálják;
- vállalta a megfelelési programjának éves felülvizsgálatát, folyamatos fejlesztését.

A Kérelmező vállalta, hogy a fentiek biztosítása érdekében azonosítja a felmerülő versenyjogi kockázatokat, a versenyjogi szabályokat összegző megfelelési kézikönyvet készít, oktatást tart munkavállalói és vezető tisztségviselői számára a hatályos versenyjogi szabályokról, és versenyjogi belső szabályzatot hoz létre a jogsértés elkerülése érdekében.

A GVH a megfelelési program bevezetését kötelezővé tette a Kérelmező számára a Határozat meghozatalát követő 90 napon belül, és ennek fejében öt százalékkal csökkentette a kiszabott bírságot.

A Kérelmező 2021. április 16. napjának hatályával fogadta el versenyjogi megfelelési programját (a továbbiakban: „Program”), amely keretében elkészítette a megfelelési program keretét adó preambulomot;

a Kérelmező tevékenysége szempontjából releváns versenyjogi szabályokat tartalmazó összefoglalót, egy útmutatót a helyszíni kutatás esetén alkalmazandó szabályokról, valamint a Kérelmező versenyjogi belső szabályzatát. A Program részként 2021. április 16-án külsős ügyvédi iroda közreműködésével versenyjogi oktatás tartására került sor.

A Kérelmező által bevezetett Program és a hozzá kapcsolódó belső szabályzat a versenyjog szabályrendszerének és elvárásainak részletes és gyakorlatias bemutatását szolgálja. A Program preambulumban megfogalmazott célja, hogy felhívja a figyelmet a versenyjogi szabályok fontosságára, valamint iránymutatást nyújtson azok betartásának irányaira, és olyan kiindulópontot jelentsen, aminek segítségével a leginkább szabálykövető magatartásra ösztönözhetőek a Kérelmező vezetői, releváns munkatársai döntéshozatali és napi munkavégzési folyamataik során. A versenyjogi szabályzat az elvárások ismertetése mellett gyakorlati útmutatásul is szolgál ahhoz, hogy a mindennapi munkavégzés során mire és hogyan kell odafigyelniük a munkatársaknak. A versenyjogi kockázatok kiszűrése mellett, azok kezelési módjára is tartalmaz iránymutatásokat a szabályzat. A Program része egy olyan melléklet is, amely tájékoztatja az érintett munkavállalókat a versenyhatóság előzetes értesítés nélküli helyszíni szemléjével kapcsolatos együttműködési kötelezettségéről és összefoglalja, hogy a Kérelmező érintett munkavállalóinak egy esetleges helyszíni szemle során milyen feladataik vannak.

A versenyjogi megfelelési programok sikeres működtetésének egyik elengedhetetlen eleme az érintett munkavállalók, vezetők képzése, oktatása. A célzott tréninggel fel lehet hívni a figyelmet az aktuálisan leginkább kockázatosnak tekintett területekre, illetve ezek a kockázatos területek részletes ismertetéssel érthetőbbé válnak az érintettek számára is. Az oktatással lehetőség nyílik arra is, hogy a kritikus pontokra történő felhívás mellett azok kezelésére megoldási javaslatok is szülessenek. Így nagyobb a valószínűsége, hogy a szervezet egésze és a munkavállalók, vezetők egyedileg is elkerüljék a jövőben a kockázatosnak ítélt helyzeteket. Ezen elveknek megfelelő oktatás lebonyolítására 2021. április 16-án került sor.

Kérelmező álláspontja szerint a versenyjogi megfelelési program és az elfogadott versenyjogi megfelelési szabályzat hatékony segítséget nyújt a Kérelmező munkatársainak és vezetőinek a versenyjogi jogsértések felismerésében, a megfelelő ellenőrzések lebonyolításában és további jogsértések megelőzésében. E célok elérése szempontjából kiemelt jelentősége van a következő szabályoknak:

[REDACTED]

Technikai intézkedések

A Kérelmező a Program bevezetése körében biztosítja a versenyjogi szabályoknak való megfelelést. A versenyjogi belső szabályzat olyan komplex rendszert hoz létre, amely hatékonyan biztosítja a jogsértések észlelését és megfelelő kivizsgálást. A versenyjogi belső szabályzat által újonnan felállított rendszerben a következő technikai jellegű intézkedéseket tartja Kérelmező különösen kiemelendőnek a további jogsértések megelőzése szempontjából:

[REDACTED]

Kérelmező álláspontja szerint ezen intézkedések hatékonyan képesek biztosítani azt, hogy versenyjogi kérdések esetén a munkavállalók eligazítást kaphassanak, és potenciális jogsértések is megfelelő időben feltárára, megelőzésre kerüljenek.

3.4.2. A Hatóság döntése és annak indokai

A Kérelmező által benyújtott dokumentumok, valamint a Kérelmező érvelésének vizsgálata körében az alábbiak állapíthatók meg.

A Hatóság álláspontja szerint döntő jelentősége van annak a ténynek, hogy a Kérelmező által elkövetett jogsértés nem köthető Kérelmező ügyvezetőjéhez (Határozat 935. pont), a jogellenes egyeztetéseken Kérelmező műszaki vezetője vett részt (Határozat 951. pont).

A Hatóság maradéktalanul egyetért Kérelmezővel az általa bemutatott intézkedéseknek a jövőbeni jogsértések megelőzésére való alkalmassága tekintetében.

Személyi intézkedésként észszerű volt a jogsértésben érintett munkavállaló jogviszonyának megszüntetése. Figyelemmel arra, hogy a jogsértés megvalósításában – a rendelkezésre álló adatok szerint – kifejezetten csak egy alkalmazott volt érintett, a Hatóság ezen intézkedést tartja a leghangsúlyosabbnak valamennyi közül.

A szervezeti, illetve technikai intézkedésként a Kérelmező által bemutatott instrumentumok kivétel nélkül alkalmasak lehetnek a jövőbeni jogsértések megakadályozására.

Fentiekre tekintettel a Hatóság megállapította, hogy Kérelmező megfelelően igazolta a Kbt. 188. § (2) bekezdés c) pontja szerinti feltételek fennállását.

4. A releváns jogszabályi rendelkezések

A Kbt. 188. § (1) bekezdése szerint bármely gazdasági szereplő, akivel (amellyel) szemben a 62. § (1) bekezdés b) és f) pontjában említett kizáró okok kivételével bármely egyéb kizáró ok fennáll, kérelmet nyújthat be a Hatósághoz annak megállapítása érdekében, hogy az általa hozott intézkedések a kizáró ok fennállásának ellenére kellőképpen igazolják a megbízhatóságát. A benyújtott kérelem informatikai eszköz alkalmazásával megszerkesztett, szerkeszthető formátumú változatát a Közbeszerzési Hatóság rendelkezésére kell bocsátani, amit – elektronikus levél útján történő benyújtás esetén – a Közbeszerzési Hatóság egy munkanapon belül visszaigazol. A megtett intézkedésekkel kapcsolatos bizonyítékokat a kérelemmel együtt kell benyújtani a Közbeszerzési Hatóság részére.

A Kbt. 188. § (2) bekezdése értelmében a kizáró ok hatálya alá tartozó gazdasági szereplő a megbízhatóságának bizonyítása érdekében köteles igazolni, hogy

- a) a bűncselekménnyel, köteleességszegéssel vagy egyéb jogsértéssel okozott kárt – a károsult által elfogadott mértékben – megtérítette vagy arra meghatározott határidővel kötelezettséget vállalt;
- b) az illetékes hatóságokkal aktívan együttműködve átfogóan tisztázta az ügy tényállását és körülményeit; és
- c) olyan technikai, szervezeti és személyi intézkedést hozott, amely alkalmas a további bűncselekmény, köteleességszegés, illetve egyéb jogsértés megelőzésére.

Összegezve a fentieket, a Hatóság megállapította, hogy Kérelmező igazolta a Kbt. 188. § (2) bekezdésében pontjában foglaltakat, ezért az általa hozott intézkedések megfelelőek megbízhatóságának igazolására.

Döntésem a Kbt. 64. § és 188. §-án, valamint az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 80. § (1) bekezdésén, továbbá 81. § (1) és (4) bekezdésén alapszik.

Kelt: az elektronikus aláírás tanúsítványában rögzített időpontban.

Véglegessé válás napja: 2021. május 27.

Dr. Kovács László
elnök